

Plaatsingslijst van stukken betreffende de familie Van Schelven

(1852-1961)

Samengesteld door mw. drs. Iet Kiel-Hartog en J.F. Seijlhouwer

Historisch Documentatiecentrum voor het
Nederlands Protestantisme (1800-heden)
Vrije Universiteit Amsterdam
De Boelelaan 1105
1081 HV Amsterdam

Collectie nummer: 19
1993

Inleiding

Het archief werd in november 1984 bij het Historisch Documentatiecentrum gedeponneerd door dr. A.L. van Schelven. De verzameling bestaat voornamelijk uit brieven. Bij sommige brieven zijn kladden van antwoorden. De archiefstukken zijn vooral afkomstig van ds. A. van Schelven en zijn beide zoons, B. en C.L.F. van Schelven. De reeds op het centrum aanwezige stukken betreffende het calvinisme, van de zoon van ds. B. van Schelven, prof. dr. A.A. van Schelven werden bij dit archief gevoegd.

Het grootste gedeelte van de brieven was alfabetisch op afzender gebundeld. Om zo snel mogelijk, maar in afwachting van een definitieve inventarisatie een toegang tot het archief te verkrijgen zijn de stukken aan de hand van die bundels beschreven. In de beschrijving zijn de namen opgenomen van afzenders waarvan meerdere brieven gevonden werden, derhalve niet de namen van alle afzenders. Aan de summiere beschrijving werd een alfabetische index toegevoegd.

Enkele genealogische gegevens

1. Aart van Schelven (*1814, †1900)
huwt J.M. Maris, [Johanna Maria]
kinderen zie 2.
2. I. van Schelven
G. van Schelven
J. L. van Schelven
C.L.F. van Schelven, (*5 april 1858, †24 december 1933)
J.C. van Schelven, (*1854, †1904)
huwt (1881) Anna Geertrui Sanders (*1861, †1926)
Bastiaan van Schelven (*27 augustus 1847, † 4 maart 1928)
huwt (20 april 1877) Louise Diederika van Teylingen,
kinderen zie 3.
huwt 1895 Jvre. Stephania Willemina de Jonge
3. prof. dr. A.A. van Schelven (*1880-†1954)
huwt 1921 E. Wilde (*1891)
J.A.M. van Schelven
huwt mr. J.H. Monnik
A.J. van Schelven
huwt A. van Löben Sels
L.B. van Schelven
huwt H.R. Woltjer

Een uitgebreide genealogie in: P. van Beek, D.Th. Kuiper en J.C. Okkema (red.) *De dolerenden van 1886 en hun nageslacht*, Kampen 1990, 533-546.

Plaatsingslijst

Brieven en stukken betreffende B. van Schelven

- 1-23 Brieven en enkele kladden van brieven, 1869-1926.
23 omslagen
- 24 *De Vlaemsche Evangeliebode*, 1862 I, 1; 1865 IV, 24.
2 stukken
- 25 Agenda, 1880.
1 stuk
- 26 Preken, [dit deel behoorde waarschijnlijk aan J.C. van Andel-Rutgers], 1911.
1 deel
- 27 Preken, toespraken en artikelen van B. van Schelven, 1886-1897.
1 omslag
- 28 Kranten en krante-knipsels, 1878-1925.
1 omslag
- 29 Brieven van J.C. van Andel-Rutgers, 1907-1923.
3 stukken
- 30 Brieven van familie, 'Allerhande letters R en T' en van P.C. van Oosterzee, 1868-1927.
5 omslagen
- 31 Brieven en afschriften van brieven van de Hervormde Kerk, 1886-1888.
1 omslag
- 32 Puntenlijsten, diploma's, collegebriefjes, bullen, en beroepingsbrieven, 1860-1871.
1 omslag
- 33-39 Kerkstukken, 'In memoriam', preken en knipsels, [dit deel behoorde waarschijnlijk aan J.C. van Andel-Rutgers], 1878-1927.
4 omslagen
- 40 Brieven aan B. van Schelven en Jonkvrouwe L.D. van Teylingen betreffende hun verloving, 1876.
1 omslag

- 41 Correspondentie met predikanten over prediking, 1886.
1 omslag
- 42 Brieven betreffende de ondertrouw met Jonkvrouwe S.W. de Jonge, 1895.
1 omslag
- 43 Brieven van J.C. van Schelven en echtgenote, 1874-1897.
1 pak
- 44 Correspondentie met N.A. de Gaay Fortman, 1871-1894.
1 pak
- 45 Twee preekroosters, gastenboek en preken, [dit deel behoorde waarschijnlijk aan J.C. van Andel-Rutgers], 1870-1910.
4 delen
- 46 Preken en een In Memoriam door T. Ferwerda, 1871-1929.
1 omslag
- 47 Brieven en 'Memorabilia', 1877-1899.
1 pak en 1 deel
- 48 Brieven van F.L. Rutgers, 1879-1916.
1 omslag
- 49-52 Brieven; Letter 'P Allehande', 'Aantal afzenders L', 'Diversen O', 'W Allerhande', 1870-1927.
4 omslagen
- 53 Brieven van de familie de Savornin Lohman, 1877-1894.
1 omslag
- 54 Brieven van J.W.A. Notten, 1878-1893.
1 omslag
- 55 Brieven van Chr. L. Laan, 1867-1880.
1 omslag
- 56 Brieven van P. van Son, J.C. Sikkel, J.G. Scheurs, J.M. Snethlage, J.J. Schrieke en J.J. Sanders, 1878-1922.
1 omslag
- 57 Preken, [J.C. van Andel-Rutgers], knipsels, *De Spiegel*, *De Mepeler Courant* en een deel met herinneringen van een 25 jarig jubileum, 1869 en z.d.
1 omslag
- 58 Brieven van H.J.D. Looman, 1870.
1 omslag
- 59 Brieven van A. Kuyper, 1892 en 1909.
2 stukken

60 Brieven, 'M Allerhande', 1883-1899.
1 omslag

61 Brieven van W.P. van Lindonk, 1868-1887.
1 omslag

62 Brieven 'U en V', 1871-1897.
1 omslag

Stukken en brieven betreffende C.L.F. van Schelven

63 Stukken betreffende opleiding en beroeping, 1878-1918.
1 omslag

64 Bedankbriefje van keizer Wilhelm II, een preek en stukken betreffende een overzicht van werkzaamheden onder Nederlanders in Duitsland, 1903-1928.
1 omslag

65 Brieven, foto's, een preek en een redevoering, 1867-1933.
1 omslag

66-68 Stukken betreffende de Doleantie in Oude Wetering, met zeer oude voorstukken, c.a. 1656-1900.
2 omslagen

69-70 Losse brieven en stukken van zeer verschillend karakter, 1885-1921.
2 omslagen

71 Reisdocumenten, 1910-1925.
1 omslag

Stukken betreffende ds. A. van Schelven

72 Brochures, preken en pamfletten, 1852-1900 en z.d.
1 omslag

73-74 Manuscripten van redevoeringen en artikelen, 1879 en z.d.
2 omslagen

75 Kladden van rapporten over de toestand van kerken in België, 1854-1862.
1 omslag

76 Brieven van en betreffende C. Segers, een preek en aantekeningen van A. van Schelven als reizend predikant der Confessionele Vereniging, 1862-1887 en 1931.
1 omslag

- 77 Knipsels, affiches, spotprenten, brochures en kranten uit Vlaanderen, c.a. 1850-1870.
1 omslag
- 78 Volksalmanakken, Gent, Doornik en Brussel, 1855-1882.
9 delen
- 79 *Vragen in de afzondering*, 1876, manuscript, *Catechismus voor de afzondering*, z.d., beide van A. van Schelven, *Beknopt onderwijs in de christelijke godsdienst*, Amsterdam, 1934, *Noodige aanwijzingen van bijbelplaatsen*, D. Molenaar, Amsterdam, 1835, *Herdenkingsboek Société   vang  lique Belge, 1837-1912*, Brussel, z.d.
1 omslag
- 80 Biografische gegevens A. van Schelven en correspondentie met familieleden, 1857-1944.
1 omslag
- 81 Correspondentie, 1852-1961.
1 omslag
- 82 Dubbele brochures van A. van Schelven en B. van Schelven.
2 pakken.

Stukken betreffende A.A. van Schelven

- 83-92 Aantekeningen, kranten en artikelen van A. A. van Schelven, betreffende calvinisme,
10 omslagen.
- Documentatie verzameld door mevr. Oosterbaan, Historisch VU Museum, in december 1988 toegevoegd.
1 omslag
- 93 Enkele stukken betreffende art. 2 van de statuten van de Vrije Universiteit, dubbellet, aanwezig in archief Curatoren VU, 1928.

Artikelen, overdrukken van artikelen, redevoeringen, boekbesprekingen van A.A. van Schelven

(Samenstelling: drs I. Kiel-Hartog, juli 1993)

1911

Petrus Delenus en Albertus Hardenberg. Overgedrukt uit het *Nederlandsch Archief voor Kerkgeschiedenis*, VIII, afl. 1 ('s-Gravenhage 1911). 2 ex.

Lambertus Danaeus te Leiden. Overgedrukt uit het *Nederlandsch Archief voor Kerkgeschiedenis*, VIII, afl. 2 ('s-Gravenhage 1911).

Een brief van Pieter Hazaert. Overgedrukt uit het *Nederlandsch Archief voor Kerkgeschiedenis*, VIII, afl. 2 ('s-Gravenhage 1911).

Moded. Overgedrukt uit het *Nederlandsch Archief voor Kerkgeschiedenis*, VIII, afl. 4 ('s-Gravenhage 1911).

Cassiodorus de Reyna, Christophorus Fabricius en Gaspar Olevianus. Overgedrukt uit het *Nederlandsch Archief voor Kerkgeschiedenis*, VIII, afl. 4 ('s-Gravenhage 1911). 2 ex.

Karakter en stand van Van Haemstede. Overgedrukt uit het *Nederlandsch Archief voor Kerkgeschiedenis*, VIII, afl. 4 ('s-Gravenhage 1911).

Jan Arentsz en Cornelis Cooltuyn. Overgedrukt uit het *Nederlandsch Archief voor Kerkgeschiedenis*, VIII, afl. 4 ('s-Gravenhage 1911). 2 ex.

1912

Het Autographon van het Convent te Wezel. Overgedrukt uit het *Nederlandsch Archief voor Kerkgeschiedenis*, IX, afl. 2 ('s-Gravenhage 1912).

1913

De Heidelbergsche Catechismus (1563-Januari-1913). Overgedrukt uit het *Nederlandsch Archief voor Kerkgeschiedenis*, X, afl. 1 ('s-Gravenhage 1913).

Petrus Dathenus. Overgedrukt uit het *Nederlandsch Archief voor Kerkgeschiedenis*, X, afl. 4 ('s-Gravenhage 1913). 2 ex.

1914

Christophorus Fabritius. Overgedrukt uit het *Nederlandsch Archief voor Kerkgeschiedenis*, XI, afl. 2 ('s-Gravenhage 1914).

Wat vergaat en wat blijft! Afscheidspredikatie over 1 Petrus 1 : 24 en 25, gehouden op 26 april 1914 in de Gereformeerde Kerk van Maarssen.

Wordt niet verschrikt! Tijdrede, gehouden op zondag 2 augustus 1914 te Vlissingen.

De bewerking van eene piëtistisch-getinte gemeente. Referaat. Dr., Goes 1914. Bevat krantenknipsels over dit referaat.

1915

Het begin van het gewapend verzet tegen Spanje in de 16-eeuwse Nederlanden. Herdrukt uit de *Handelingen van de Maatschappij der Nederlandsche Letterkunde* 1914-1915, Leiden 1915. 2 ex.

1916

Het Pinksterfeest. Leerrede. In: *Menigerlei Genade. Wekelijksche Leerredenen*, 6 juni, VI, Kampen 1916.

Johannes Engelram. Overdruk van: *Stemmen des Tijds*, Utrecht, V, 1916.

Het Zeeuwsche Mysticisme. Nijverdal 1916. 2 ex. In een exemplaar bevinden zich kranteknipsels over dit referaat.

Het Zeeuwsche Mysticisme. Overdruk uit het *Gereformeerd Theologisch Tijdschrift*, september, aflevering 5, Kampen 1916

1917

Draagt elkanders lasten. Leerrede. In: *Menigerlei Genade*, Wekelijksche Leerredenen, 6 februari, VI, Kampen 1917.

Het raadsel aanvaard! Tjeddrede, gehouden op zondag 11 februari 1917, in de Nieuwe Middelkerk te Vlissingen.

De eeuwige toevlucht! Leerrede. In: *Menigerlei Genade*, Wekelijksche leerredenen, 25 december 1917, VII, Kampen 1917

Levensbericht van Johan Adam Wormser. Overgedrukt uit de *Levensberichten van de Maatschappij der Nederlandsche Letterkunde* te Leiden, 1916-1917.

1918

Profeet of bouwknicht. Leerrede. In: *Menigerlei Genade*, Wekelijk-

sche Leerredenen, Kampen, 16 april 1918, VII.

‘Uw Koninkrijk kome!’ Afscheidspredikatie, gehouden in de Nieuwe Middelkerk te Vlissingen op 18 augustus 1918. 2 ex.

Omvang en invloed der Zuid-Nederlandsche immigratie van het laatste kwart der 16e eeuw. Rede ter aanvaring van het hoogleerraarsambt aan de Vrije Universiteit te Amsterdam op donderdag 19 december 1918. Met kranteknipsels over deze inaugurele oratie.

1920

Een bibliographisch inlichtingenbureau. In: *Bibliotheekleven*, januari 1920. 2 ex.

Het ‘Heilige recht van opstand’ In: *Schild en Pijl*, aflevering 4 en 5, Kampen 1920

Emden in niederländischer Beleuchtung aus dem Jahre 1573. Overdruk uit: *Jahrbuch der Gesellschaft f.b. Kunst und vaterl. Altertümer zu Emden*. Bd. XX, 1920. 2 ex.

1922

De Toekomst van onze cultuur (Naar aanleiding van Spenglers *Ondergangsboek*). Overdruk uit: *Stemmen des Tijds*, XI, 1921-1922

De Watergeuzen. Haarlem, maart 1922.

1923

Historische randglossen bij Shakespeare’s Macbeth, Act 4, Scene 3. Voordracht, gehouden in de Algemeene Vergadering der leden van het Historisch Genootschap te Utrecht op 22 mei 1923.

Onze stam in de verstrooiing. Overdruk uit het *Gedenkboek van*

het Algemeen Nederlandsch Verbond, 1898-1923.

1924

Boekbespreking. Verslagen omtrent 's Rijks Oude Archieven. Delen 39-43 (1916-1920) en 44 (1921). Overdruk van het *Nederlandsch Archievenblad*, No. 1 van 1923/1924.

Het zeereglement van Peter den Grootte (1720 vv.). Overdruk uit: *'Het Boek'*, 's-Gravenhage, augustus 1924.

1925

Nederlandsche wandtapijtweverij in het Engeland van de 17de eeuw. Overdruk uit: *Oud-Holland*, april 1925.

Historisch onderzoek naar den levensstijl van het Calvinisme. Rede op de Wetenschappelijke Samenkomst op 2 juli 1925, Amsterdam 1925. 2 ex.

Historie en leven. Overdruk uit: *Christendom' Historie*. (Lustrumbundel 1925 van het Gezelschap van Christelijke Historici

1926

Hooger Onderwijs-kwesties. Overdruk uit: *De Gids*, februari 1926, 242 ev.

Het begin van den slag bij Dover, 29 mei 1652. Overgedrukt uit de *Bijdragen en Mededeelingen van het Historisch Genootschap*. XL-VII mei 1926.

Boekbespreking. W.D. Verduyn, Emanuel van Meteren ('s-Gravenhage, Martinus Nijhoff, 1926). Overdruk van het *Nederlandsch Archievenblad*, No. 2, van 1926/1927.

De Reformatie en de Revolutie. Overdruk uit: *Antirevolutionaire Staatkunde*, 1926.

1927

De idee van den vooruitgang. Rede bij de 47e herdenking der stichting van de Vrije Universiteit te Amsterdam, op 20 oktober 1927, Kampen 1927.

1928

Uit de briefwisseling van Louise Juliana van de Palts. Overdruk uit *Stemmen des Tijds*, maandblad voor Christendom en Cultuur, XVI, 1928.

1929

Verklikkers-rapporten over Antwerpen in het laatste kwartaal van 1566. Overgedrukt uit de *Bijdragen en Mededeelingen van het Historisch Genootschap*. L, 1929.

1930

Het verzoekschrift der drie miljoen goudgulden (October 1566). Overdruk uit: *Bijdragen voor Vaderlandsche Geschiedenis en Oudheidkunde*, 's-Gravenhage 1930.

Rond een Professors-benoeming. Overdruk uit: *Wetenschappelijke Bijdragen door Hoogleeraren der Vrije Universiteit aangeboden ter gelegenheid van haar vijftigjarig bestaan*, Amsterdam 1930.

1931

De Reformatie en de Revolutie. II Een poging tot verklaring. Overdruk uit: *Antirevolutionaire Staatkunde*, februari 1931.

De opkomst van de idee der politieke tolerantie in de 16e eeuwse Nederlanden. Overdruk uit: *Tijdschrift voor Geschiedenis*, Groningen, november 1931.

1933

Willem van Oranje's geloof en godsdienstpolitiek. Rede uitgesproken ter herdenking van 's Prinsen geboorte, in een publieke zitting van den Senaat der Vrije Universiteit te Amsterdam op 27 maart 1933.

Nederlandsche factoren en kansen in het cultuurleven van Zuid-Afrika. In: *De Dietsche Gedachte*, november 1933, VIII nr. 5, 55-58.

1934

De School met den Bijbel en Het onderwijs in de Geschiedenis. In: *Voor Onderwijs en Opvoeding*, Uitgaven van het Gereformeerd Schoolverband, No 32, Amsterdam 1934. Met kranteknipstel over het referaat.

1938

Noord-Nederland en Willem van Oranje. Toespraak gehouden ter gelegenheid van de Herdenking Prins Willem van Oranje op 28 april 1938 te Delft. Bevat tevens toespraken van Wies Moens, Dr. F. Potgieter en Prof. Mr. Dr. H. Westra.

1939

Rondom de scheuring van ± 1585. Overdruk uit: *Nederlandsche Historiebladen* 2, 4, december 1939.

1949

De staatsvorm van het Zwitserse Eedgenootschap den Nederlanden ter navolging aanbevolen. In: *Miscellanea L. van der Es-sen*, 1947.

Nationale figuren. Overdruk van een bijdrage voor *Het Huldeboek aan pater Dr. Bonaventura Kruitwagen O.F.M.*, juli 1949

Ongedateerd

Beschuldigingen van Christopher van Holstein omtrent een betrok-

ken zijn van Oranje in een moord-aanslag op Erich van Brunswijk (1578). Overgedrukt uit de *Bijdragen en Mededeelingen van het Historisch Genootschap*. XLIX.

Beza's De Iure Magistratum in Subditos. Sonderdruck, *Archiv für Reformationsgeschichte*.

De Doop van Frederik Hendrik. Overdruk uit: *Bijdragen voor Vaderlandsche Geschiedenis en Oudheidkunde*, 's-Gravenhage, Hierin los: Sermoenen op de Begraafnis van de Prins van Oranje, 3 augustus 1584.

De Immanuëlsprophetie (Jesaja 7:14) Overdruk uit: *Gereformeerd Theologisch Tijdschrift*, XXI, 10.

De Tale Kanaäns. 232-235, *Kleine Mededeelingen*.

Een catalogus van den Amsterdamschen boekverkooper Cornelis Claesz. Overdruk uit: *Het Boek*, 's-Gravenhage.

Een kerkelijke vredespoging uit 1673. Overdruk uit *Bijdragen voor Vaderlandsche Geschiedenis en Oudheidkunde*, 's-Gravenhage.

Een Luthersch Den Briel. Overdruk uit: *Nederlandsch Archief voor Kerkgeschiedenis*, 's-Gravenhage.

Een moordplan van den Vader des Vaderlands? Overdruk uit *Bijdragen voor Vaderlandsche Geschiedenis en Oudheidkunde*, 's-Gravenhage, 2 ex.

Ein Brief des friesischen Flüchtlings Karl Rorda aus Emden v. J. 1574. Der ehemalige Manslagter Prediger Menso Poppius. Z.d..

Engelsch independentisme en Hollandsch anabaptisme. Over-

druk uit: *Nederlandsch Archief voor Kerkgeschiedenis*, 's-Gravenhage, 2 ex.

Het geschiedonderwijs op de Christelijke MULO-School.
Overdruk uit: *'Ons Muloblad'*, XX, nr. 3.

'Het vorstelijk huwelijk van 7 januari 1937'. Overdruk.

Pamflet Knuttel No. 153. Overdruk uit: *Bijdragen voor Vaderlandscher Geschiedenis en Oudheidkunde*, 's-Gravenhage

Willem Klebitius. Overdruk uit: *Bijdragen voor Vaderlandsche Geschiedenis en Oudheidkunde*, 's-Gravenhage.

Alfabetisch register op afzenders

- Andel-Rutgers, J.C. van, 26, 29,
33, 45, 57
Arkel, J.D. van, 1
- Barger, E., 2
Barger, G.J., 2
Bavinck, H., 2
Beeck Calkoen, A.W. van, 2
Bergh, W. van den, 2
Bijleveld, H., 2
Bosch, L. ten, 2
Breen, J.C., 2
Brummelkamp, J., 2
Brummelkamp jr., A., 2
- Chevallier, M.J., 3
Colijn, H., 3
- Dane, H., 4
Diepenhorst, P.A., 4
Dilloo, 4
Doedes, C., 4
Domnisse PCz., H.W., 4
Dries, W. van der, 4
Drimmelen, A.C. van, 4
- Eeghen, C.P. van, 5
Ellis, A., 5
Esselder jr., 5
Esser jr., J.J., 5
Esser-Hovy, H.W., 81
- Fabius, D.P.D., 7
Fabius, J.C., 7
Falck, A.R., 7
Feringa, J.H., 6
Fernhout, 7
Fortuin, F., 6
- Gaay Fortman, N.A. de, 44, 81
Gefken, J.W., 7
Gispen, W.H., 7
Gotchel, A.M., 7
Groen van Prinsterer, B., 7
Groen van Prinsterer, G., 81
Groen van Prinsterer, H.E., 7
- Grosheide, G., 7
Gunning, E.H., 7
Gunning, J.W., 7
Gunning jr., J.H., 7
- Heemskerk, Th., 8
Hofman van Heerlen, N.M., 8
Hoogstraaten, J.G. van, 8
Hoop, M. van der, 8
Hovy, H.W., 8
Hovy, J.C., 8
Hovy, W., 8, 81
Hulsebos, J., 8
- Idenburg, A.W.F., 9
Ingwersen, C., 9
- Jansonius, T.H., 9
Jaspers, J.S., 9
Jonge, G.G. de, 9
Jongh, J. de, 9
- Kasteel, G.H. van, 10
Kasteleijn, P., 10
Keuchenius, L.M., 10
Knottenbelt, J.W., 10
Koenisz, X., 10
Kruyt, J.H., 10
Kuyper, A., 10, 59
Kuyper, H.H., 10
- Laan, Chr.L., 55
Lindonk, W.P. van, 61
Lingen, F.P.L.C. van, 50
Looman, H. J. D., 58
- Nonhebel, J.P., 13
Notten, J.W.A., 54
- Oakes, R.L., 51
Oerlemans, J., 51
Oosterzee, P.C. van, 30
Osinga, J., 51
Oversteeg, J. van, 51
- Pierson, H., 49

Prins, T.O., 14

Quarles van Ufford, L., 15

Riemens, J., 15

Rijnders, D., 15

Rutgers, F.L., 16, 48, 81

Sanders, J.J., 56

Savornin Lohman, familie de, 53

Savornin Lohman, W.H. de, 11

Scheurs, J.G., 56

Schmidt, W., 81

Schricke Geerling, A.R., 16

Schrieke, J.J., 56

Segers, C., 76

Sikkel, J.C., 56

Snethlage, J.M., 56

Son, P. van, 56

Staal Wz., P., 81

Teijlingen, C.J.J.T. van, 20

Trip van Zoudtlandt, W.F., 81

Veen, C., 62

Visser, C., 21

Vulpen, H.J., 62

Waal Malefijt, J.H. de, 52

Waal Malefijt, K.E., 52

Wertheim, A.C., 52

Wielenga, B., 52

Wilhelm II, keizer, 64

Wisse, J., 22

Wolf, E.F.H., 22

Woltjer, J., 52

Wormser, J.A., 81

Wright, W., 22

Zwaan, C. de, 23